

ЗВІТ

про періодичне відстеження результативності розпорядження Держфінпослуг від 13.07.04 № 1590 „Про затвердження Професійних вимог до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ”

1. Цілі державного регулювання

Згідно з підпунктом 19 частини першої статті 28 Закону України „Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” Держфінпослуг визначає професійні вимоги до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ та може вимагати звільнення з посад осіб, які не відповідають встановленим вимогам для зайняття відповідних посад.

Відповідно до зазначеного Закону розпорядженням Держфінпослуг від 13.07.2004 № 1590 затверджені Професійні вимоги до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 02.08.2004 за № 955/9554 (далі – Професійні вимоги).

Основною метою державного регулювання, яке запроваджене регуляторним актом, є встановлення єдиних професійних вимог для осіб, які претендують на зайняття посад керівників (крім керівників адміністраторів недержавних пенсійних фондів та голів рад недержавних пенсійних фондів, до яких нормативно-правовими актами Держфінпослуг встановлені кваліфікаційні вимоги) та головних бухгалтерів фінансових установ.

Професійні вимоги визначають рівень освіти, кваліфікації, досвіду (стаж трудової діяльності та роботи на відповідних посадах), необхідні для повного та якісного виконання робіт на посадах керівників та головних бухгалтерів фінансових установ.

Крім цього, Професійними вимогами встановлено, що керівники фінансових установ повинні мати бездоганну ділову репутацію та не мати непогашеної або не знятої в установленому законом порядку судимості за умисні злочини, злочини у сфері господарської та службової діяльності, а також не бути позбавленими права обіймати певні посади та займатися певною діяльністю.

З 1 липня 2008 року новопризначені керівники та головні бухгалтери фінансових установ повинні проходити навчання за формою „підвищення кваліфікації” відповідно до затверджених Держфінпослуг типових програм підвищення кваліфікації керівників фінансових установ та типових програм підвищення кваліфікації головних бухгалтерів фінансових установ, складених за напрямками діяльності фінансових установ, тривалістю 72 години. До осіб, на яких поширюються Професійні вимоги, включені посадові особи, на яких покладено ведення бухгалтерського обліку (якщо у фінансовій установі не створено бухгалтерської служби на чолі з головним бухгалтером).

Порядок навчання та складання екзамену на відповідність Професійним вимогам визначається Положенням про навчання, перепідготовку, підвищення кваліфікації та складання екзаменів особами, які провадять діяльність на ринках фінансових послуг, затвердженим розпорядженням Дежфінпослуг від 25.12.2003

№ 183, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28.01.2004 за № 122/8721 (із змінами).

У разі успішного складання екзамену (у формі тестування та співбесіди) особі видається свідоцтво про складання екзамену на відповідність знань професійним вимогам за відповідною типовою програмою підвищення кваліфікації керівників (головних бухгалтерів) строком на три роки.

Керівники та головні бухгалтери фінансових установ кожні три роки повинні складати екзамен на відповідність знань професійним вимогам за відповідною типовою програмою підвищення кваліфікації керівників (головних бухгалтерів), за результатами якого видається свідоцтво про складання такого екзамену.

Цілі державного регулювання досягаються шляхом відстеження та контролю за дотриманням керівниками та головними бухгалтерами фінансових установ професійних вимог, установлених законодавством.

2. Методи одержання результатів відстеження

Відстеження результативності регуляторного акта здійснено шляхом збору даних щодо кількості осіб, які отримали свідоцтва про складання екзамену на відповідність знань професійним вимогам за відповідною типовою програмою підвищення кваліфікації керівників (головних бухгалтерів), за 2009 та 2010 роки.

Перевірка наявності інформації щодо відповідності керівників та головних бухгалтерів фінансових установ Професійним вимогам здійснюється під час розгляду документів, які подаються фінансовими установами до Держфінпослуг для отримання ліцензії з відповідного виду діяльності та для внесення до Державного реєстру фінансових установ.

3. Дані та припущення, на основі яких відстежується результативність, а також способи одержання даних

Результативність регуляторного акта відстежується на базі даних, які отримуються Держфінпослуг у складі інформації, що надається навчальними закладами, на базі яких організована робота Екзаменаційної (атестаційної) комісії, а саме: кількості осіб, які отримали свідоцтва про складання екзамену на відповідність знань професійним вимогам за відповідною типовою програмою підвищення кваліфікації керівників (головних бухгалтерів).

Інформація навчальних закладів, на базі яких організована робота Екзаменаційної (атестаційної) комісії, зокрема, містить дані про кожну особу, якій видано свідоцтво про складання екзамену на відповідність знань професійним вимогам за відповідною типовою програмою підвищення кваліфікації керівників або головних бухгалтерів фінансових установ.

Крім цього, до відділів ліцензування страховиків, установ недержавного пенсійного забезпечення, кредитних установ, фінансових компаній відповідних департаментів Держфінпослуг фінансовими установами для отримання ліцензій на провадження відповідних видів діяльності надаються інформація щодо відповідності осіб Професійним вимогам та копії свідоцтв, передбачених Професійними вимогами.

Дотримання керівниками та головними бухгалтерами фінансових установ Професійних вимог також відстежується під час проведення Держфінпослуг перевірок діяльності фінансових установ.

4. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Показниками результативності Професійних вимог є:

1) кількість суб'єктів господарювання – фінансових установ, на які поширюється дія Професійних вимог. Кількість таких фінансових установ, унесених до Державного реєстру фінансових установ, становила:

у 2009 році – 2008;

у 2010 році – 1980;

2) кількість керівників та головних бухгалтерів, які пройшли підвищення кваліфікації для займання посад або періодичне (через три роки) підвищення кваліфікації та отримали відповідні свідоцтва, становила:

у 2009 році – 2001 особу;

у 2010 році – 846 осіб.

У 2010 році кількість керівників та головних бухгалтерів фінансових установ, які отримали відповідні свідоцтва, в порівнянні з 2009 роком зменшилась, оскільки необхідність у підвищенні кваліфікації зазначених осіб, які в попередні роки проходили підвищення кваліфікації, виникає тільки через три роки.

Кількість керівників адміністраторів недержавних пенсійних фондів та голів рад недержавних пенсійних фондів, що пройшли підвищення кваліфікації, не зазначено, оскільки вони повинні відповідати Кваліфікаційним вимогам до членів рад недержавних пенсійних фондів та фахівців з питань адміністрування недержавних пенсійних фондів, затверджених розпорядженням Держфінпослуг від 27.11.2003 № 137, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 16.12.2003 за № 1164/8485.

Підвищення кваліфікації керівників та головних бухгалтерів фінансових установ відповідно до затверджених Держфінпослуг типових програм підвищення кваліфікації керівників фінансових установ та типових програм підвищення кваліфікації головних бухгалтерів фінансових установ, складених за напрямами діяльності фінансових установ, тривалістю 72 години та складання екзамену на відповідність знань професійним вимогам за відповідними типовими програмами підвищення кваліфікації керівників (головних бухгалтерів) фактично розпочалося з листопада 2008 року.

Відстеження результативності даного регуляторного акта здійснюється шляхом державного контролю за дотриманням керівниками та головними бухгалтерами виконання вимог щодо їхнього професійного рівня відповідно до нормативно-правових актів Держфінпослуг. Ліцензійні умови на провадження певного виду діяльності містять вимоги щодо відповідності керівників та головних бухгалтерів фінансових установ професійним вимогам, встановленим Держфінпослуг. Оцінка фактичного виконання керівниками та головними

бухгалтерами фінансових установ регуляторного акта проводиться під час розгляду документів, що подаються фінансовими установами до Держфінпослуг для отримання ліцензій на провадження діяльності та внесення до Державного реєстру фінансових установ, а також під час проведення Держфінпослуг перевірок діяльності фінансових установ. Якісним показником є недопущення до керівництва фінансовою установою та ведення бухгалтерського обліку у фінансовій установі осіб, які не відповідають Професійним вимогам.

5. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

Позитивними соціально-економічними наслідками впровадження регуляторного акта є:

встановлення єдиних професійних вимог до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ, діяльність яких регулюється Держфінпослуг, а саме щодо: рівня освіти, кваліфікації, досвіду (стажу роботи), наявності бездоганної ділової репутації, необхідних для займання відповідних посад у фінансовій установі;

забезпечення підтвердження керівниками та головними бухгалтерами фінансових установ відповідності рівня знань професійним вимогам;

недопущення до діяльності у сфері надання фінансових послуг непідготовлених та некомпетентних осіб шляхом здійснення нагляду за додержанням особами, які претендують на зайняття посад керівників та головних бухгалтерів фінансових установ, встановлених Держфінпослуг професійних вимог;

6. Строк виконання заходів з відстеження

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта розпочато 15.10.2011 та закінчено 31.10.2011.

7. Виконавець заходів з відстеження

Звіт про періодичне відстеження результативності регуляторного акта підготовлено відділом стандартів реєстрації, ліцензування та дозвільних процедур департаменту стандартів регулювання та нагляду за фінансовими установами.

Перший заступник Голови Держфінпослуг

 **А. Литвин**